

(א) ב"ק קמ"ג. (ב) ויע"ב
תוס' ב"ב כ"ז: א"ל ד"ה ואל
דע"ל.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מה וכו'
בשארם ליה כד וכו'
הוי"ו. עין גיטין דף ל"ב ע"א
תוס' ד"ה כיון:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה מה. ועי"ב
ט"ו. י"ב אצל כל הפוסקים
מולקט ע"ז: [ב] שם
איכא לאוקמי כו'. י"ב אצל
רש"י שם ד"ה פרדיסא
והר"ש ור"פ כתבו בספר
זו סמדר וקושיא תוס'
מין המ"מ משום דאין
דך למכור פירות פרנס
ק:

מוסף רש"י

הגדול את חבירו
והבליע לו בחשבון.
לאחר זמן לקח היטו
מקח ושמעון לו דמיס
הוסף עליהם מעות הגולה
והבלע בחשבון, שהיה
צוה לומר ה"י גולתה,
(ב"ק קי"ח). ולרדות את
בוורתו. לזון העלמ'
דינוק של כל דבר מדבק,
וכן לענין פת המדבקת
בתור נקלחת העלמות
ר"ה, הירודה פת מן המורה,
על שם שהדבק עשו על ידי
חלות שטות מדבק בדומי
הכלי ככל לדיון מדוע אל
דופן מדבק עוגל הכלי
(שופטים י"ד ט).

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

סד.

עין משפט
נר מצוה

בעישורייסא וחומשייתא. אם יש לחלקם למעות העודפות להוליאן עשרה עשרה או ה' ואין אחד או שנים עודפות שאין צלות לכלל ה' יש לומר שטעה בחשבוןו אם עישורייסא ניהו טעה בין חמשים לארבעים או בין ארבעים לששים ואם אינן עשיריות ושנן חמישיות יש שהיו רגילין למנות חמשה חמשה ואם היו עודפות הרבה כגון נ"ה טעה בעשיריות כדפי' ויש כאן טעות של ג' בדילוג אחד וכה' העודפות טעה בין ג' לארבע או אם עודפות ט"ו או כ"ה טעה ג' פעמים או ה' פעמים בחשבון של חמש אצל אם עודפות על החמישיות אחת או ב' או ג' וד' שאינן מגיעות לה' לא טעה כלום וכולם מתנה: **ואי איניש תקיפא הוא.** זה שנתנס או אדם קשה הוא שאינו רגיל לגמול חקדים ולתת מתנת חנם: **מאי.** במה יתלה זה לעכסם כידו: **אמר ליה.** כיון דליכא למימר טעה בחשבון תלינן למימר דלמא מיגזל גוליה זה ימיס רביס וזה לא ידע והשתא מלאו לבו להשיבו: **דלא שקיל וטרי ליה.** לא נשא ונתן עמו מעולם: **כשיליה פיקין.** כשקיים לדרוש צחתי ולא שמעתי מחילת דבריו: **שמעיה דקאמר קרי קרי.** שמעתי דורש ומזכיר דלועין תמיד: **יהבינא לך.** לאחר זמן: **בני גרמירא.** אמה אמה: **איסנהו.** אם יש לו בגנו גדולות בני אמה: **ליסנהו.** ועודן קטנות הן אסור: **ולרדוס את כוורסו.** על שם שמעיות חלות חלות ודבוקות מדופן אל דופן קרי ליה רדייה כרדיית פת מדבוקת בתנור: **מה שעזי חולצות מכור לך.** כן וכך זון אם מעט אם רב יגיען: **מוסר.** שהרי קיבל עליו הפסד ושכר הלכך אפי' ימנא יותר משוה הדמים אין כאן אגר נטר ליה דאי הוה צניר מדמים נמי הוה שקיל: **אצל אמר לו קוד.** שאין ואחיל גביה בשכר הקדמת המעות אסור: **איכא דאמרי.** גבי קרי אמר רבא שפיר דמי: **והא פניא אסור.** גבי גזיה וחלצ: **לאו מיניה קא רבו.** חלצ הבא לאחר זמן

בעישורייסא וחומשייתא. הם היו רגילין בחמשה כדרך שאנו מונין אחד אחד ולדין זה בכל ענין כדפי' שדעת טועה: **מה שעזי חולצות מכור לך מותר.** הן כרייתא לא קשיא לרב דאסר לקמן פרדיסא צסוף פירקין (דף עג.) דהכא אין רגילות לזולת בשביל המתנת יום או יומים לכך מותר שמקבל עליו הפסד ושכר וכך יכול להפסיד כמו להשתכר הלכך אפילו ימנא יותר מן הדמים שנמן לא הוי אגר נטר אצל פרדיסא אסר רב דקא אחיל גביה טובא שרגיל לקנות צעוד שהוא צוסר ומשום הקדמת מעות עד זמן הצניר אחיל גביה והוי אגר נטר ואע"ג דהתם נמי זימנין דלית צבו תיזיה כדקאמר שמואל כגון צבר או קרח או גשמים ומפסיד הכל רב לא חייס להכי דלא שכיח הוא ור"ת לרב דאסר פרדיסא מ"ש ממשכנתא דסורא דמשמע לקמן (דף עז.) דשריא לכ"ע דכתיב הכי במשלם שניא חילין תיפוק ארעא דא צלא כסף דשרי אפילו לכמה שנים לאחולי גביה כ"ש לשהה אחת וש לומר דשאי משכנתא דסורא שקונה קרקע מעכשיו צמעות וטטר לפירומיה אי לא יפדנה הלואה אצל פרדיסא אינו וזכה צסוס דכר והוי זוזי הלואה גביה עד הצנייה ועוד דמשכנתא דסורא קניו לו קרקע לכל דבר אפי' למשטח צה פרי ולהעמיד שם צהומתיו וכל משמיש שירצה אצל צפרדיסא אינו מוכר אלא יין צלצב [א] ועוד י"ל דרב לא אסר פרדיסא אלא דוקא כשאמר ליה כן וכך היינו מכור לך אצל אם מכר לו הן רב הן מעט מה שיגדל מודה רב דשרי ואפ"ה שרי שמואל משום תיזיהא שזיין יהיה רע ולא ישוה הדמים שנתן והכא צקרי ועזי חולצו דאסור מודה שמואל דלא שייך ציה תיזיהא ולא יכא דאמרי נמי דשרי רבא כיון דממילא קא רבו אחיא אפי' אליבא דרב ואע"ג דהתם נמי ממילא קרבי [ב] איכא לאוקמי דהתם מיירי צפרדיסא כשלא ילא עדיין הפרי כלל: **אי תקפה ברשותך.** תימה דהיינו מיירי דאי צמשך א"כ אפילו אמר ליה אי תקפה אי ילא צרשותך ואי יקרי צרשותי הוה שרי שהיה מתנה עמו שאם יוקיר יהא המקח קיים מעכשיו ואין המעות הלואה אלאו ואי תקפה או ילא יהא המקח בטל ויהיו המעות הלואה ויחזירו לו ומה רצית יש כאן ואי צשלל משך מה צריך להתנות אי תקפה צרשותך כי לא אחתי יכול לחזור דליכא מי שפרע כיון שמפסיד הכל דמשמע לעיל צפ' הוהב (דף עז ט.) גבי ההוא חמרא דבעי למנסציה דצי צרוק רופילא וי"ל דלעולם איירי כשמשך ואפ"ה אסור אי אמר אי יזלא צרשותך דחשיב קרוב לשכר ורחוק להפסד כדאמר לקמן (דף ע.) גבי עיסקא דאסור אע"ג שיכול להתנות שאם יצא הפסד צעיסקא יהיו כל המעות הלואה ואם יצא ריוח יהיו כולם פקדון אלא ודאי כיון דאחריות ההפסד על המקבל לא מהני אפילו צמנאי להחשיבם פקדון א"נ מיירי כשלא משך וצריך להתנות דאי לא מתני איכא מי שפרע דאין צו כל כך הפסד דאיכא דניחא ליה צחלל טפי מצחמרל כדאמרין צהמוכר את הספינה (צ"ב ד' פד: ושם) ור"ת אכתי כי לא אחתי נמי יכול לחזור צו אי תקפה דמקח טעות הוא אפי' הציאו לוקח צציתו ושהיה הרצה ואחר כך החמיץ דא"ר חזינא צהמוכר את הפירות (שם ד' טז. ושם) גבי מוכר יין לחצירו והחמיץ לא שנו אלא צבקנקים דלוקח אצל צבקנקים דמוכר מני אמר ליה הא חמרך והא קנקך ואפי' מאן דפליג. התם ואמר מולא דגצרא גרים מ"מ כי אחתי מאי פריך הכא קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא והא מקח טעות הוא דליכא למימר מזוליה דלוקח גרים כיון דהמתנה עמו דאי תקפה צרשותיה וצסוף פירקין (ד' עג.) נמי אמרינן גבי רבנן דיהבי זוזי אחמרא צתשרי ומצמרי להו צבצב וקאמר אחמרא יהבי ואחלל לא יהבי ואין לחלק צין מוכר צתשרי ולוקח צבצב לשאר השנה דצהמוכר פירות לא קמפליג צין קודם טבת לאחר טבת לכך נראה דתקפה דהכא לאו היינו שהחמיץ אלא קלקול צעלמא כמו יין הנמכר צחנות דהמוכר פירות דאותו שהחמיץ אחר תשרי מתשרי היה עומד להתחמן כדאמר צסוף פירקין ואותו הוי מקח טעות אצל תקף דהכא אין זה הקלקול ראוי לעמוד מתשרי ואין זה מקח טעות ועליה יהבי זוזי והוי תקפה דהכא כי ההוא דהמוכר פירות דאמר רבא האי מאן דצינ חצימא דחמרא ומקף כו' דלאו היינו החמיץ דבעי צמר הכי חלל מאי ואף על גב דצהיהא דצרכות (ד' ה:) רב הונא תקיפא ליה ארבע מאה דני דחמרא הוי החמיצו דקאמר אייקר חלל מ"מ הך דהכא לאו היינו החמיץ כדפי' ור"ת מאי צריך לקמן (שם) טעמא דמעיקרא חלל חלל מיופק ליה דאפילו צתקפה דליכא למימר הכי שרי להתנות כדאמר הכא כיון דקיבל עליה יוקרא חולל קרוב לזה ולזה הוא וי"ל דקלקול של חמימן שכיח הלכך אע"ג דמקבל עליה יוקרא חולל הוי רחוק להפסד והוי דומה לרצית אי לאו טעמא דמעיקרא חלל חלל א:

ל א מיי פ"ד מהלכות
מלוה ולוה הלכה י
סמג לארין קלו טוש"ע
ח"מ סי' רלב סעף ב:
לא ב מיי פ"ד מהלכות
גביה ה"י ופ"א
מהל' גזילה ואצדיה ה"י ח
סמג עשין ע"א טוש"ע ח"מ
סי' שנה סעף א וסי' שסו
סעי' צ צבג"ה:
לב ג מיי פ"ט מהל'
מלוה ולוה הלכה ג
סמג לארין קלו טוש"ע י"ד
סי' קעג סעף ט:
לג ד מיי שם הלכה י
סמג שם טוש"ע שם
סעף ח וצבג"ה:
לד ה מיי שם פ"ח הלכה
י סמג לארין קלו
טוש"ע י"ד סי' קעג סעף
יג: